

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця**

**Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University**

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ
МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ**

THEORETICAL AND PRACTICAL EDITION

**UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL
YOUTH JOURNAL**

Supplement №3 (156) 2025

Засновник:

Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця МОЗ України

Періодичність виходу 4 рази на рік.

Журнал внесено до переліку фахових видань.

Галузі наук: медичні, фармацевтичні.
(наказ МОН України 09.03.2016 №241)

Видання індексується

в Google Scholar, Index Copernicus,
WorldCat OCLC

Реєстраційне свідоцтво КВ № 17028-5798ПР.
Рекомендовано Вченою Радою НМУ
імені О. О. Богомольця
(протокол №10 від 24.06.2025 р.)

Усі права стосовно опублікованих статей
залишено за редакцією.
Відповідальність за добір та викладення фактів
у статтях несуть автори,
а за зміст рекламних матеріалів – рекламодавці.
Передрук можливий за згоди редакції
та з посиланням на джерело.

До друку приймаються наукові матеріали,
які відповідають вимогам до публікації
в даному виданні.

Адреса для кореспонденції:

Редакція Українського науково-медичного
молодіжного журналу,
науковий відділ НМУ,

бул. Т.Шевченка, 13, м.Київ, 01601

<http://mmj.nmuofficial.com>

E-mail: usmyj@ukr.net

Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця

www.nmuofficial.com

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії:

Юрій Кучин

Головний редактор:

Сергій Земсков

Заступник головного редактора:

Павло Чернишов

Відповідальний секретар:

Анастасія Гринзовська

Редактор по науковій етиці:

Любов Петелицька

Редактор статистичних даних:

Віталій Гурьянов

Редактор контенту для соціальних мереж:

Анатолій Гринзовський

Літературний редактор:

Людмила Наумова,
Ярослава Демиденко

Секційні редактори:

Стоматологія

Ірина Логвиненко

Медицина

Володимир Мельник

Фармація, промислова фармація

Ірина Ніженковська

Педіатрія

Олександр Волосовець

Громадське здоров'я

Анна Благая

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Члени редакційної колегії:

Андрій Копчак, Владислав Маланчук, Денис Варивончик, Євгенія Бурлака, Жанна Полова, Ірина Журавель, Леся Беш, Микола Хайтович, Назарій Кобиляк, Олег Міщенко, Олег Яременко, Сергій Гичка, Сергій Омельчук, Юрій Захараш, Andreas Neff (Marburg, Germany), Andrew Yule Finlay (Cardiff, UK), Anthony Graeme Perks (Nottingham, United Kingdom), Branka Marinović (Zagreb, Croatia), Francesca Sampogna (Rome, Italy), Francoise Poot (Brussels, Belgium), George-Sorin Tiplica (Bucharest, Romania), Hryhoriy Lapshyn (Lubeck, Germany), Irina Nakashidze (Batumi, Georgia), Jacek Szepietowski (Wroclaw, Poland), John Quinn (Prague, Czech Republic), Lidia Rudnicka (Warsaw, Poland), Lucia Thomas-Aragones (Zaragoza, Spain), Miloš Nikolić (Belgrade, Serbia), Piotr Donizy (Wroclaw, Poland), Ryszard Kurzawa (Rabka-Zdroj, Poland), Sam Salek (Hatfield, UK), Servando Eugenio Marron (Zaragoza, Spain), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany).

Founder:

Bogomolets National Medical University
Ministry of Health of Ukraine

Publication frequency – 4 times a year.

The Journal is included in the list of professional publications in Medical and pharmaceutical Sciences
(order MES Ukraine 09.03.2016 № 241)

Journal's indexing:

Google Scholar, Index Copernicus,
WorldCat OCLC

Registration Certificate KB № 17028-5798IIP.
Recommended by the Academic Council
of the Bogomolets National Medical University, Kyiv
(protocol №10 of 24.06.2025)

All rights concerning published articles are reserved
to the editorial board.

Responsibility for selection and presentation
of the facts in the articles is held by authors,
and of the content of advertising material –
by advertisers.

Reprint is possible with consent
of the editorial board and reference.

Research materials accepted
for publishing must meet
the publication requirements of this edition.

Correspondence address:

Editorial board of the Ukrainian Scientific
Medical Youth Journal Research Department
of NMU,

13, T. Shevchenka Blvd. Kyiv, 01601

<http://mmj.nmuofficial.com>

E-mail: usmyj@ukr.net

Bogomolets
National Medical University

www.nmuofficial.com

ISSN 2786-6661 eISSN 2786-667X

EXECUTIVE BOARD

Chairman Of The Editorial Board:

Iurii Kuchyn

Editor in Chief:

Sergii Zemskov

Deputy Editor-in-Chief:

Pavel Chernyshov

Executive Secretary:

Anastasiia Hrynzovska

Editor on scientific ethics:

Liubov Petelytska

Statistical Editor:

Vitaliy Gurianov

Social Media Editor:

Anatolii Hrynzovskiy

Language Editor:

Liudmyla Naumova,
Yaroslava Demydenko

Associate Editors:

Stomatology

Iryna Logvynenko

Medicine

Volodymyr Melnyk

Pharmacy, Industrial Pharmacy

Iryna Nizhenkovska

Pediatrics

Oleksandr Volosovets

Public Health

Anna Blagaia

EDITORIAL BOARD

Members of the Editorial Board:

Andreas Neff (Marburg, Germany), Andrew Yule Finlay (Cardiff, UK), Andrey Kopchak, Anthony Graeme Perks (Nottingham, United Kingdom), Branka Marinović (Zagreb, Croatia), Denis Varyvonchuk, Francesca Sampogna (Rome, Italy), Françoise Poot (Brussels, Belgium), George-Sorin Tiplica (Bucharest, Romania), Hryhorii Lapshyn (Lubeck, Germany), Irina Nakashidze (Batumi, Georgia), Ievgeniia Burlaka, Iryna Zhuravel, Jacek Szepietowski (Wroclaw, Poland), John Quinn (Prague, Czech Republic), Lesya Besh, Lidia Rudnicka (Warsaw, Poland), Lucia Thomas-Aragones (Zaragoza, Spain), Miloš Nikolić (Belgrade, Serbia), Nazariy Kobylak, Oleg Mishchenko, Oleg Yaremenko, Piotr Donizy (Wroclaw, Poland), Ryszard Kurzawa (Rabka-Zdroj, Poland), Sam Salek (Hatfield, UK), Sergiy Omelchuk, Serhii Gychka, Servando Eugenio Marron (Zaragoza, Spain), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany) Vladyslav Malanchuk, Yuriy Zakhharash, Zhanna Polova.

ЗМІСТ/CONTENTS

Сторінки/Pages

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ

17. 09. 2025

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ, Україна

..... 5

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
TO THE WORLD PATIENT SAFETY DAY 2025

September 17, 2025

Bogomolets National Medical University
Kyiv, Ukraine

..... 5

AUTHOR INDEX / АЛФАВІТНИЙ ЗМІСТ

..... 81

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ**

17 вересня 2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КИЇВ, УКРАЇНА**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
TO THE WORLD PATIENT SAFETY DAY 2025**

September 17, 2025

**BOGOMOLETS NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
KYIV, UKRAINE**

ШАНОВНІ КОЛЕГИ, ДОРОГІ ДРУЗІ, СПІВІТЧИЗНИКИ.

Сьогодні ми маємо перший і, сподіваюся, не останній ювілей – 5 років поспіль ми зустрічаємося з вами з нагоди Всесвітнього дня безпеки пацієнтів, який відзначається в усьому світі під егідою ВООЗ. У нашій країні розуміння значущості цієї проблеми знайшло відображення в указі Президента України №648/2019 4 вересня 2019 року «Про День безпеки пацієнтів».

Те, що безпека пацієнтів є наріжним каменем надання медичної допомоги, не викликає сумнівів – першим рядком «під присягою перед лікарями Аполлоном, Асклепідом, Гігієєю та Панацеєю, беручи у свідки всіх богів та богинь» звучить «... режим своїм хворим приписувати задля їх блага, відповідно до моїх знань і мого розуміння, утримуючись від завдання їм будь-якої шкоди».

На визнання пріоритетності питання забезпечення безпеки пацієнтів в усьому світі 194 держави на 72-й сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я прийняли рішення проголосити 17 вересня Всесвітнім днем безпеки пацієнтів. Це одна із 11-ти офіційних глобальних кампаній. Щороку ВООЗ обирає тему, яка стане лозунгом і заклик до дій на наступні 365 днів. Тоді ж, у 2019 році була проведена глобальна кампанія на тему «Безпека пацієнтів – одна з пріоритетних задач в галузі охорони здоров'я в усьому світі» під лозунгом «Висловлюйтеся на підтримку безпеки пацієнтів!». Мета – закликати пацієнтів, медичних працівників, осіб, відповідальних за формування політики, студентів і викладачів університетів, дослідників, професійні об'єднання і надавачів послуг у охороні здоров'я висловитися на підтримку безпеки пацієнтів.

У 2020-му році світ зіштовхнувся з надзвичайним викликом, а охорона здоров'я переживала найбільшу кризу із забезпечення безпеки пацієнтів за всю історію – пандемією COVID-19. Системи охорони здоров'я працювали на межі можливого, а медики усіх країн, охоплених пандемією, виявилися під реальною загрозою власному життю. Кампанія була акцентована на важливому значенні безпеки медичних працівників і її взаємозв'язку з безпекою пацієнтів, забезпечення належного визнання самовідданої напруженої роботи медиків. ВООЗ закликала усі зацікавлені сторони «Висловлюватися на підтримку безпеки медпрацівників!».

Наступний, 2021 рік – тема, запропонована ВООЗ «Безпека при наданні допомоги матерям і новонародженим», девіз – «Час вжити термінових заходів для забезпечення безпечних і гідних пологів!». Цей рік став точкою відліку спільної ініціативи Національного медичного університету імені О.О. Богомольця та ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзеєва НАМН України», яка об'єднала лікарів і дослідників у форматі Науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2021 року «Безпека пацієнтів: на шляху до національного плану дій», яка розглядала два блоки питань: «Безпека при наданні допомоги матерям і новонародженим», що відповідало темі Всесвітнього дня пацієнтів 2021, та «Епідеміологічні, гігієнічні, психологічні, правові та освітньо-наукові аспекти забезпечення безпеки пацієнтів». Але важливо, що в ході підготовки заходу здійснювалася широка розсилка Доповіді Генерального директора ВООЗ та посилення на проект глобального плану дій «Глобальні дії по забезпеченню безпеки пацієнтів на 2021-2030 р.р.», які містять пропозицію щодо створення національних планів дій з безпеки пацієнтів. Українськими фахівцями на той час вже була розроблена «Концепція стратегії попередження дефектів надання медичної допомоги у вітчизняній системі охорони здоров'я», що могла би стати основою національного плану дій з безпеки пацієнтів. На думку організаторів, окрім суто науково-практичних завдань, конференції можуть стати поштовхом до формування необхідного суспільного консенсусу щодо проблеми безпеки пацієнтів та сприяти впровадженню культури безпеки в національній охороні здоров'я.

Надалі, 2022–2024 роки стали часом надзвичайних випробувань країни і системи охорони здоров'я в умовах воєнної агресії проти України. Було важко, але ми вистояли – ініціатива 2021 року розвивалася і міцніла – відбувалися наші чергові конференції у глобальному тренді з проблеми безпеки пацієнтів, який формує ВООЗ.

2022 рік – новий імпульс для консолідації зусиль з виконання поставленої ВООЗ глобальної мети «Безпечно застосування лікарських препаратів». Гасло ВООЗ – «Ліки без шкоди», заклик до дій «Знати. Перевіряти. Запитувати.».

Для Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2023 року було вибрано тему «Підвищення ролі пацієнтів у безпечному наданні медичної допомоги». Гасло – «Більше уваги до думки пацієнтів!». Метою було спонукати зацікавлені сторони, включаючи пацієнтів, членів їх сімей, політиків, керівників органів охорони здоров'я, медичних пра-

цівників і асоціацій із захисту прав пацієнтів до спільної роботи задля підвищення безпеки медичної допомоги в усьому світі.

Минулого, 2024-го, року ВООЗ спрямувала нашу увагу на ключову роль правильної і сучасної діагностики – «Покращення діагностики для безпеки пацієнтів», а лозунгом до дій було «Не допускайте помилок, пам'ятайте про безпеку!».

Отже, сьогодні я вітаю вас із відкриттям традиційної V-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2025 року. ВООЗ пропонує тему «Безпечна допомога кожному новонародженому і кожній дитині» під лозунгом «Безпека пацієнтів від самого початку!». Такий вибір покликаний наголосити, що породілля та дитина – особливо вразливі при наданні медичної допомоги. В умовах воєнного стану та постійних атак на цивільну інфраструктуру вітчизняна система охорони здоров'я має залишатися у глобальних трендах, які формує ВООЗ та при цьому враховати власні надзвичайні виклики.

Організаційний комітет конференції пропонує наступні програмні питання:

- Парадигма безпечного лікарняного середовища: суть і право на існування.
- Безпека лікарняного середовища в умовах воєнних дій.
- Безпека пацієнта в акушерстві та гінекології, неонатології та педіатрії.
- Значення діагностики для забезпечення безпеки пацієнта.
- Роль пацієнтів у забезпеченні безпеки надання медичної допомоги.
- Безпека пацієнтів і якість надання медичної допомоги.
- Безпека та гігієна праці персоналу, виробничий травматизм і професійна захворюваність у медичній галузі.
- Сучасні стратегії та інструменти забезпечення безпечного лікарняного середовища.
- Питання безпеки пацієнтів у системі додипломної медичної та безперервної професійної освіти.
- Історія, стан та перспективи розвитку гігієни, як основи громадського здоров'я.
- Актуальні питання громадського здоров'я та профілактичної медицини.

Ювілейна конференція, як видно із приведеного переліку, стосується не лише безпеки пацієнта в акушерстві та гінекології, неонатології та педіатрії, а охоплює широке коло питань, поглиблене опрацювання яких дозволить нам, нашій медицині стати надійнішими, кращими, міцнішими.

Вистоїмо! До праці!

Юрій КУЧИН
ректор НМУ імені О.О. Богомольця
член-кореспондент НАМН України,
д. мед. н., професор

**ОРГКОМІТЕТ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ**

- Голова оргкомітету** Кучин Ю.Л. – ректор НМУ імені О.О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Співголова оргкомітету** Шкробанець І.Д. – директор ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», доктор медичних наук, професор (за згодою).
- Співголова оргкомітету** Науменко О.М. – перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти НМУ імені О.О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Співголова оргкомітету** Земсков С.В. – проректор з наукової роботи та інновацій НМУ імені О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор.
- Співголова оргкомітету** Яворовський О.П. – завідувач кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Члени оргкомітету:**
- Омельчук С.Т. – директор Інституту гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Скалецький Ю.М. – завідувач лабораторії безпекових стратегій ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», доктор медичних наук, професор (за згодою).
- Гринзовський А.М. – завідувач кафедри медицини надзвичайних ситуацій та тактичної медицини НМУ імені О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор.
- Брухно Р.П. – доцент кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця, кандидат медичних наук, доцент.
- Зінченко Т.О. – доцент кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця, кандидат медичних наук, доцент.
- Михайленко П.М. – старший науковий співробітник науково-організаційного відділу ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», кандидат біологічних наук (за згодою).

Матеріали і методи дослідження. Аналіз сучасних літературних джерел.

Огляд. Первинна профілактика раку шийки матки спрямована на різні етіологічні та патогенетичні фактори, які сприяють виникненню та поширенню раку шийки матки, а також перехід до збалансованого харчування, здорового способу життя, підвищення стійкості організму до шкідливих факторів. В той час як вторинна профілактика раку шийки матки полягає у своєчасному виявленні передпухлинних станів та захворювань шийки матки, їх лікування та ретельний диспансерний нагляд за хворими.

Американське онкологічне товариство (2020) вважає основною метою скринінгу раку шийки матки – виявлення аномалій і передракових захворювань, які піддаються лікуванню та, можуть прогресувати до інвазивного раку, що буде зменшувати захворюваність на рак шийки матки та смертність. Згідно оновлених рекомендацій скринінг раку шийки матки слід починати у віці 25 років, і проходити тестування на вірус папіломи людини кожні 5 років до 65 років. Науковці відмічають, що тривалий стрес під час інфікування вірусом папіломи людини сприяє зниженню місцевого імунітету та розвитку патологічного процесу на шийці матки, тому проведення вакцинації у молодому віці до початку статевого життя особливо важливе. Існують дані, що вакцинація проти підтипів 16 і 18 має потенціал запобігти до 70% інвазивного раку шийки матки у світі. Потрібно враховувати, що вакцинація не впливає на необхідність проведення досліджень – скринінг є обов'язковим у вакцинованих осіб після досягнення відповідного віку.

Висновки. Проведення сучасних профілактичних оглядів, ко-тестування та вакцинації проти вірусу папіломи людини у дівчаток 9–14 років сприятимуть зниженню рівня захворюваності та покращенню демографічних показників у жінок репродуктивного віку.

Ключові слова: жінки, злоякісні пухлини шийки матки, скринінг, вірус папіломи людини, вакцинація.

РЕЗИЛІЄНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЗАПОБІГАННЯ СИНДРОМУ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Лисак М.С.

*Науковий керівник: д. мед. н., професор, академік Національної академії наук вищої освіти України
Завгородній І.В.*

Кафедра гігієни та екології

*Завідувач кафедри: д. мед. н., професор, академік Національної академії наук вищої освіти України
Завгородній І.В.*

*Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна*

Вступ. Праця вихователя, попри її важливе суспільне значення, пов'язана зі значним емоційним навантаженням, що з часом може призводити до виснаження та формування синдрому професійного вигорання, ставлячи під загрозу ментальне здоров'я фахівця. Водночас розвиток психологічної резилієнтності дозволяє ефективніше справлятися з професійними викликами, знижуючи ризик вигорання та підтримуючи емоційну стійкість навіть у складних умовах роботи. Резилієнтність сприяє збереженню мотивації і загального благополуччя педагога, що є ключовим для підтримки якісного освітнього процесу.

Мета. Метою нашого дослідження було оцінити рівень резилієнтності у вихователів закладів дошкільної освіти.

Матеріали і методи. У межах дослідження було використано дані, отримані в результаті анонімного медико-психологічного анкетування вихователів груп із короткотривалим режимом роботи для дітей старшого дошкільного віку, що функціонують у визначених приміщеннях КП «Харківський метрополітен». Репрезентативна вибірка становила 32 особи.

Для визначення рівня резилієнтності використовувалася скорочена версія – Шкала життєстійкості RS-13 за Леппертом та ін. Шкала складається з 13 пунктів, відповіді на які надаються за семибальною шкалою Лайкерта від (1) «Не згоден» до (7) «Повністю згоден», а загальний бал розраховується шляхом підсумовування оцінок за всіма пунктами.

Оцінка результатів проводилася за рівнями:

- Низький рівень: 13-66 балів;
- Середній/помірний рівень: 67-72 бали;
- Високий рівень: 73-91 бал.

Скорочена версія RS-13 має порівнянну надійність, та добре вимірює резилієнтність. Опитувальник був валідизований на репрезентативних вибірках. Коротка версія RS-13 може ідентифікувати осіб, які більш схильні до

стресу, ніж інші. Статистичну обробку фактичних даних проводили за допомогою комп'ютерної програми SPSS версія 26.

Результати. За результатами проведеного дослідження встановлено, що у опитаних вихователів визначалися середній/помірний та високий рівень резиліентності. З 32 вихователів закладів дошкільної освіти, 4 респонденти (12,5 %) мали середній рівень резиліентності, тоді як 28 осіб (87,5 %) продемонстрували високий рівень психологічної резиліентності.

Отриманий розподіл вихователів груп із короткотривалим режимом роботи для дітей старшого дошкільного віку, де більшість учасників демонструють достатній рівень психологічної резиліентності (середній/помірний та високий рівень резиліентності), суттєво відрізняється від результатів дослідження, проведеного серед працівників служб екстреної допомоги у Німеччині. При загальній кількості респондентів 285 осіб визначалася група з низьким рівнем (110 осіб, 38,6%), а також дві групи працівників з достатнім рівнем психологічної резиліентності, а саме – середній рівень резиліентності продемонстрували 58 осіб (20,3 %) і високий рівень – 117 осіб (41,0 %). Такі відмінності можуть бути зумовлені як особливостями професійної діяльності, так і специфікою вибірки.

Висновки. Проведене дослідження виявило, що переважна більшість вихователів (87,5%), які працюють у закладах дошкільної освіти на базі КП «Харківський метрополітен», демонструють високий рівень резиліентності. У досліджуваній групі не було виявлено осіб з низьким рівнем резиліентності, що кардинально відрізняє отримані дані від результатів аналогічних досліджень в інших стресових професіях, зокрема серед німецьких служб екстреної допомоги. Такі високі показники можуть свідчити про ефективні механізми психологічної адаптації та наявність потужних особистісних ресурсів у педагогів, що дозволяє їм успішно долати професійний стрес в екстремальних умовах роботи. Перспективним напрямом подальших досліджень є вдосконалення методів, що дозволять глибше вивчити взаємозв'язки між різними психологічними характеристиками. Зокрема, доцільним є методологічне розширення, аналогічне до того, що було використано німецькими колегами, а саме – одночасне застосування Шкали життєстійкості (RS-13) та Опитувальника вигорання Маслач.

Такий підхід дозволить провести кореляційний аналіз і кількісно оцінити, наскільки високий рівень резиліентності, виявлений у нашій вибірці, виступає захисним фактором щодо розвитку трьох ключових компонентів професійного вигорання: емоційного виснаження, деперсоналізації та редукції професійних досягнень. Результати такого дослідження стануть науковим підґрунтям для розробки обґрунтованих програм профілактики вигорання, спрямованих на посилення резиліентності як ключового ресурсу збереження ментального здоров'я вихователів закладів дошкільної освіти в умовах підвищеного стресу.

Ключові слова: психологічна резиліентність, професійне вигорання, ментальне здоров'я, педагогічні працівники, психологічний стрес.

ГІГІЄНИЧНІ ВИМОГИ ДО ОЧИЩЕННЯ ТА ДЕЗІНФЕКЦІЇ ПОВЕРХОНЬ У НІМЕЧЧИНІ

Мокієнко А.В.

Кафедра громадського здоров'я та фізичного виховання

Завідувач кафедри: д. мед. н., професор Гуцук І.В.

Національний університет «Острозька академія»

м. Острог, Рівненська область, Україна

Вступ. Гігієнічні вимоги до очищення та дезінфекції поверхонь у Німеччині ґрунтуються на Рекомендаціях Комісії з гігієни та профілактики інфекцій у лікарнях (KRINKO) при Інституті Роберта Коха (джерело інформації Anforderungen an die Hygiene bei der Reinigung und Desinfektion von Flächen. Bundesgesundheitsbl 2022, 65:1074-1115 <https://doi.org/10.1007/s00103-022-03576-1>).

Порівняно з людьми (пацієнтами, співробітниками, відвідувачами) як джерелами інфекції та переносниками, а також з неадекватно обробленими медичними виробами (МВ) як джерелами забруднення, значення мікробного забруднення або колонізації (біоплівки) неживих поверхонь у приміщенні як джерела внутрішньо-лікарняних інфекцій (ВЛІ) було менш широко вивчено; в окремих випадках зв'язок часто не може бути доведений. Це пояснює різну оцінку важливості очищення поверхонь дезінфікуючими засобами або дезінфекції поверхонь як основного гігієнічного заходу. Тим часом, зміна парадигми відбулася через зростаюче з'ясування епідеміологічних зв'язків між наявністю патогенів у середовищі пацієнта, стійкістю та передачею патогенів пацієнтам, а також ефективністю очищення поверхонь дезінфікуючими засобами в контексті боротьби зі спалахами.

Мета. Конспективний аналіз джерел інформації щодо очищення та дезінфекції поверхонь у Німеччині

Матеріали і методи. Бібліометричні, аналітичні.

ALPHABETICAL INDEX / АЛФАВІТНИЙ ЗМІСТ

Antonenko A.M.	16	Гаркавий С.І.	32	Павліченко В.Б.	70
Blagaia A.	9	Гарнік В.О.	33	Парамонова А.О.	40
Bockelmann I.	16	Гичка Н.М.	27	Паустовський Ю.О.	29, 41, 54
Bohachova O.S.	9	Глушко-Маківська А.П.	33	Петрусевич Т.В.	55, 56
Borysenko A.A.	16	Горбачевський Р.В.	32	Полька О.О.	51, 65
Brukhno R.P.	10	Горчакова Н.О.	76	Прохорець В.А.	53
Curteanu M.	11	Гоштинар К.С.	71	Прудіус В.В.	56
Dontsova D.O.	13	Губіна І.Г.	35	Райлян М.В.	57
Galaguz V.A.	21	Гуцько Н.В.	35	Рафальський В.Ю.	72
Garkavyi S.S.	21	Гуцук І.В.	50	Риган М.М.	78
Gerasyenko O.I.	14	Демченко В.Ф.	35	Росада М.О.	65
Havrashenko S.E.	9	Дмитришен П. В.	63	Рудакова Н.В.	38
Holichenkov O.M.	21	Довгопола С.П.	28	Рудницька О.П.	59
Omelchuk S.T.	16	Дорогань С.Б.	74	Рябовол В.М.	41
Klimenko K.V.	15	Дружиніна А.О.	35	Салівон Г.О.	60
Kondratiuk M.V.	9, 16	Дубова О.С.	35	Сбоєва А.М.	65
Koval S.V.	16	Дякова О.В.	37	Семенов А.В.	61
Kuzmina I.Yu.	17	Живецька-Денисова А.А.	38, 64	Сергета І.В.	63
Kuzmin O.O.	17	Завгородній І.В.	40, 73	Скалецький Ю.М.	78
Litovchenko O.L.	16	Зенкіна В.І.	29, 41, 54	Скрипченко Н.Я.	38, 64
Makhniuk V.M.	20, 21	Зінченко Т.О.	41, 54	Слесаренко О.В.	51
Naumenko O.M.	10	Зубленко О.В.	55, 56	Соколовська О.О.	33
Novokhatska S.M.	21	Ільницька Т.В.	26	Супрун Т.І.	37
Palamar B.I.	21	Клименко О.В.	76	Сурмашева О.В.	51, 65
Petrychenko O.O.	20, 21	Коваль Н.М.	41	Сусак К.І.	45
Pinsky L.L.	15, 19	Ковалюк Т.В.	25, 46	Терещенко С.О.	35
Poliukhovych O.	9	Комар В.М.	25	Ткаченко В.Б.	38, 64
Rublevska N.I.	18	Коркач В.С.	59	Ткачишин В.С.	67
Sarakul A.V.	19	Короткова Н.В.	35	Толкач С.М.	38
Shkrobanets I.D.	20, 21	Короленко В.В.	42	Труніна Т.І.	61
Skaletsky Yu.M.	10	Коршун М.М.	32	Усевич І.А.	26
Yavorovsky O.P.	10	Кравченко С.В.	78	Устяк Н.В.	31, 43
Zavgorodnii I.V.	16	Кудієвський Я.В.	43	Федоренко В.І.	68
Zinchenko T.I.	9	Курочка В.В.	44, 45	Федоренко Ю.В.	69
Zinchenko T.O.	10	Ластовецька Л.Д.	46	Фогель М.С.	70
Zorina O.V.	21	Лейких Л.В.	59	Хайтович М.В.	71, 72
Zhydenko B.V.	14	Лигирда К.А.	46	Хричіков Д.О.	63
Авдєєва Л.В.	24	Лисак М.С.	47	Чеботарьова А.С.	27
Аль-Сехлі С.М.А.	44	Літовченко О.Л.	40	Чопчик В.Д.	31, 43
Бабіч М.І.	22	Лозова Л.А.	38, 64	Чумаченко Л.В.	73
Балко О.Б.	24	Марчук О.В.	63	Чумаченко Т.О.	57
Балко О.І.	24	Мельченко Ю.В.	59	Шамаєва О.В.	64
Бенюк В.О.	25, 26, 27	Михайленко П.М.	59, 78	Шевченко О.А.	74
Біличенко Н.П.	73	Мікрюкова Н.Г.	74	Шевченко С.В.	40
Бобко Н.А.	28, 35	Мокієнко А.В.	48, 50	Шкварок-Лісовенко А.К.	75
Брухно Р.П.	29, 41, 54, 78	Молчанець О.В.	51, 65	Шумейко О.В.	76
Брюхань С.О.	44	Мохорт Г.А.	42, 52	Щерба О.А.	46
Валькман С.Р.	30	Нестеренко Д. Д.	27	Яворовський О.П.	31, 43, 78
Велика Н.В.	30	Нечаєв М.П.	53	Яворський Є.Є.	28
Веремей М.І.	31	Новохацька С.М.	59		
Воробйова І.І.	38, 64	Олешко В.Ф.	26		

Надруковано ТОВ «505»
м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17а
тел.: +38 (063) 101-22-33,
е-mail: polygraphyinz@gmail.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5609 від 21.09.2017 р.

Підписано до друку 19.08.2025 р.
Формат 60*84/8, друк офсетний, папір офсетний
Тираж 50, Зам. No Ж-2025/11.08.

Printed by LTD «505»
Zhytomyr, St. M. Berdychivska, 17a
tel.: +38 (063) 101-22-33,
е-mail: polygraphyinz@gmail.ua
Certificate of the subject of publishing
ДК № 5609 dated 21.09.2017

Signed in print on 19.08.2025
Format 60*84/8, offset print, offset paper
Circulation: 50 Order No J-2025/11.08.